

KÖZÉRDEK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre 12 korona.

fél évre 6 „

negyed évre 3 „

Egyes szám ára 12 fillér.

Felolós szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

A rágalmazó megbünhődött.

A budapesti törvényszék kedden délelőtt bünsnek mondta ki Déry Zoltánt a nyilvános becsületsértés vétségében és ezért egy havi fogházra, valamint 400 korona pénzbüntetésre ítélte őt. Az ítélet indokolása kifejti, hogy Déry Zoltán a miniszterelnökről nem állított olyan konkrét tényeket, melyek Lukács Lászlót valódiságuk esetén is a közmegegyezésnek vagy büntetőjogi üldözésnek tennék ki. Déry Zoltán csak meggyalázó kifejezéssel illette a miniszterelnök személyét, ennek a kifejezésnek valódiságára pedig alkalmas bizonyítékokat részint fel sem ajánlott, részint pedig azoktól elállt.

A tárgyalás a bizonyításra vonatkozó birói határozat kihirdetésével kezdődött és a védelem által hatásvadászattal megrendezett méltatlan színjáték után azzal az ítélettel ért véget, mely Déry Zoltánnak a magánbecsület terére tévedt üldözését megbélyegzi, Lukács László miniszterelnök személyét pedig föltülemeli az ellene rendezett politikai hajszá utálatosságán. Fényes elégtétel és megérdemelt büntetés: ez a két elem adja meg a birói ítélet országos jelentőségét.

Nyilt-titkos szavazás.

(Ü.) A Lukács választójogi javaslata a titkos szavazást is behozza a törvényhatósági joggal bíró városokban. A választójogi bizottságban tartott nagy beszédnek azon részét félreértették sokan, a hol a titkos szavazásról nyilatkozott a miniszterelnök. Azt hozták ki belőle, hogy elejtette minden vonalon a titkos szavazás behozatalát.

Hát ez nem így van!... Nem ejtette el!... Csak hangot adott annak, hogyha a munkások erőszakhoz fordulnak a választójogi kérdésben, nem lesz képes meggátolni azon áramlatot, mely a titkos szavazást perhorreszkálja.

A miniszterelnök tehát nem adta fel a titkos szavazást, de nem is helyezte azt kilátásba, ha a szocialista munkásság az erőszakhoz folyamodik. Ez esetben többségre jutnak a nyilt szavazás hívei.

Soha életemben nem rejtem véka alá a véleményemet. Meggyőződésem után írok s nem külső hatások befolyásával. Én a titkos szavazásnak nem voltam és nem vagyok híve a képviselő-választásnál. Ez a visszaélések forrása.

Hiszen újabb alkotmányos éránk kezdetén titkos vagy nyilt szavazással folytak le a választások, a hogy azt a választó kerület jónak látta. És 1874. óta azért lépett életbe a kizárólagos nyilt szavazás, mert nagy csomó visszaélések történtek a titkos szavazással.

Nem vált be nálunk a titkos szavazás és nem vált a külföldön sem. Felesleges a titkos szavazás újbóli meghonosítása. Nincs erre szükség még a városokban sem. A terroristák, a nép bolonditói és más ilyenek szedik le a gyümölcsöt a titkos szavazási rendszerrel.

A kevésbé értelmes választó a bujtogatók s ámitók kezébe kerül. Az értelmesebb elem kénytelen ellensúlyozni a titkos szavazással járó bujtogatást. Nyilt szavazással lehet ellensúlyozni az aknamunkákat, de titkos szavazással az meg nem valósítható. Teljesen fegyvertelen az ily hadjáratl szemben az értelmiség.

Nem kell a városokat kivenni a nyilt

szavazás alól. Aránylag itt még több visszaélések követhetnek el, mint a vidéki kerületekben. Egyhelyt lévén a választók, sikeresebben folyhat a „titkos megdolgozás”, mint a szétszórt vidéki választókerületekben. A kocsmái élet jobban virit a városokban mint a vidéken. A terroristáknak van terük a teméntelen városi kocsmákban megdolgozni az alantasabb gondolkozású választókat. Óriási hazudozásaikkal félrevezetik a választó esztét s markába nyomják a titkos szavazócédulát.

Nyilt szavazással nem kerül oly könnyedén hálójába a választó a terroristáknak. Mert nem tudják elvonni a nyilt felügyelet alól.

Semmi alapja az oly nézetnek, hogy belátása szerint válasszon követet a város a titkos szavazással. Igenis ez helyes álláspont lenne akkor, ha nem rohannák meg a választókat a lelketlen bujtogatók. A titkos szavazás ellenkezőleg a szabad vélemények elnyomása, a kevésbé értelmesekre nem hat az értelmiség: tehetetlen a titkos szavazócédulával szemben.

Ne hivatkozzunk arra, hogy kormányi nyomásnak van kitéve a nyilt szavazás. Ez korántsem nyilvánul oly mérvben, mint az ellenzéki pártoknál szokás. Elvégre egy kormány sem nézheti összetett kézzel az ellenzékiek terrorját, a szocialisták vad támadásait a választók megtévesztése érdekében. Valamivel csak kell ellensúlyozni!... Ez teljesen kivan zárva a titkos szavazással.

Mi érteke van — magyar nemzeti szempontból — abban az országnak, ha a városokat nemzetközi szocialisták vagy az azzal szoros szövetségben álló pártok képviselik a parlamentben.

Hangzik a koalíciósták ajkáról; le az értelmiséggel. Ezen jelszó valóvá válik, ha a titkos szavazás behozatik a városokban.

Nem a demokrácia kérdése a titkos szavazási rendszer behozatala. Hanem a választók félrevezetésének a kérdése ez. Ezért nem leszek híve soha a titkos választói rendszer behozatalának.

Hirdessünk a Közérdekben.

Minden pénteken friss
szepességi virsli és mindennap
friss szebeni virsli, prágai so-
dar és csemegekülönlegességek
kaphatók:

812 21-

GIRNER J. JÓZSEF

kereskedésében

NAGYENYED.

Telefon 53 sz.

Főtér.

SZEMLE.

De hogy is várjuk az ellenzékétől, hogy elfogulatlanul ítéljen holtak és eleveinek felett. Sem Justh, sem Apponyi, sem Déry, de még Holló Lajos sem érzik annak szükségét, hogy beszüntessék azt az áldatlan harcot, melyet hatalmi önzéstől elkapatva vivnak országszerte báró Bánffy Dezső miniszterelnök megbuktatásának receptje szerint az ország végtelen kárára, a magyarság romlására. Tevedni bizonyára emberi dolog, de a tevedéshez — jobb tudat és bizonyág ellenére — görcsösen ragaszkodni a közügy hátrányára, helytelen ellenzéki és még rosszabb „nemzeti“ (?) politika.

Szedjük elé néhány példát.

A „Magyarország“ Hollója a február 16-iki számában „A nemzeti uralom biztosítása“ czim alatt foglalkozik a választójogi törvényjavaslattal és ebben így szól: „Érdekes különben az az „Erdély elveszett“ féle hazug jelszó!“ — És itt kifejti, hogy „ha az összes irni-olvasni tudó 24 éven felüli férfiakat mind joghoz juttatnánk is, akkor sem lenne egész Erdélyben több oláh szavazó 118 ezer embernél és így lenne 16 erdélyi oláh képviselő választó kerület. Gf. Bethlen István Kossuth-párti képviselőnek ugyan egészen más a felfogása s mások a bizenyítékai az erdélyi nemzetiségi helyzetre s így a választójogra nézve. De hát ez a felfogás Holló szerint „hazug jelszó!“ Köszönjük szépen ezt a „magyarországi“ támogatást és jó lesz följegyezni az erdélyi magyarságnak az ilyen barátot!

Ugyancsak a „Magyarország“ szégyenteljes ítéletnek jelzi egy független magyar bíróság ítéletét, mely „világra szóló szégyen“ amiatt esett, mert elítéltek Déry Zoltán Lukács László miniszterelnök ellenében elkövetett nyilvános becsületsértés miatt egy hónapi fogházra és 400 korona pénzbüntetésre. És amikor Kovács Gyula képviselőt, Gf. Tisza István képviselőházi elnök gyilkos merényletét az esküdtszék felmentette, ez nem volt szégyene a magyar igazságszolgáltatásnak! Sőt — dicsőítették azt a szerencsétlen embert! Hát nem szégyenteljes elfogultság ez?

Ugyanezen publikum meri lengetni a közéleti tisztaság lobogóját, mely meggyanúsította Tisza Kálmánt, Kerkapoly Károlyt, Lónyay Menyhértet, b. Bánffy Dezsőt stb., ez meri kiabálni, hogy Lukács László a legnagyobb panamista! Széll Kálmán miniszterelnöksége után a Jelzáloghitelbank elnöke lett s megmaradt — teljes joggal — tisztességes embernek, Sztéryni József koalíciós államtitkársága után szintén bankelnök lett és megmaradt tisztességes uri embernek. Wekerle Sándor is, miniszterelnöksége után a közigazgatási bíróság elnöke lett és Wlassics Gyula miniszter szintén, sőt Günther miniszter is a Curia elnöke lett, — hát miért lenne panama az, hogy Lukács László pénzügyministersége után elvállalta az osztályorszájak r.-t. elnökséget, melyről miniszterelnökké lett kinevezése után 24 óra alatt lemondott! — Ugy? hát a magyar közéleti tisztaság kultuszának lobogóját olyan ellenzéki kezek, olyan hir-

lapírók merik lobogtatni, akik, ha másképpen nem bírnak a magyar politika terén sikert érni el, akkor az egyéni becsületet és tisztességet támadják?! Gyalázatos súlyedése és szégyenteljes nyomorusága ez a mi közéletünknek s csak azt sajnáljuk, hogy ezek az emberek túntetőleg még magyaroknak merik nevezni magukat, mintha az egyenes, őszinte, becsületes magyar léleknek ilyen volna valódi jellemvonása! Siralmas volna, ha így lenne, holott semmi más, mint beszámíthatlan beteges eltévelyedése néhány szomorúan vezérkedő elkapott elmének.

HIREK.

— **Előléptetés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Berze Nagy János alsó-fehérvármegyei s. tanfelügyelőt a IX. fizetési osztályba léptette elő.

— **A Prot. Nőegylet** múlt vasárnap délután 5 órakor tartotta negyedik összejövetelét a Kollegium nagytermében. Dr. Farnos Árpád né urnó gyönyörű éneke Jenei Erzsike kedves szavalata és Fejes Áron kép. igazgató felolvasása képezték az esti program különösen kiemelkedő pontjait. A nagy figyelemmel hallgatott és tetszéssel kísért felolvasás a boldogságról szólt; s a fejtegetés végeredménye abban konkludált, hogy igazi és zavartalan boldogságot csak a mély vallásos hitben találunk.

— **A Tövisi Takarékpénztár Részvénytársaság** f. hó 16-án tartotta meg 6-ik évi rendes közgyűlését az intézet helyiségében. A lezárt üzleti év 25627 kor. 39 fillér tiszta nyeresége és a 6 év alatt gyűjtött 300,000 korona tartalékalap fényes bizonyága az intézet életképességének és kitűnő vezetésének. Kiemelendő a mérleg tételei közül a 4 százezer koronás betétállomány, mely az előző évhez képest megnövekedett és a visszlezámitott váltók tétele, mely lényegesen apadt. A takarékpénztár 1912. évben tekintélyes hitelt kapott az Osztrák-Magyar Banktól, s f. évtől kezdve betételti tüneti ki Alsó-Fehér vármegye törvényhatósága is. A jelenlegi feszült pénzügyviszonyok folytán és annak változáig a pénztár a 2000 koronát meghaladó betétek után 6% kamatot fizet. A közgyűlésen igazgatósági és felügyelői tagválasztások is történtek, s a kilépő igazgatóságot a közgyűlés 3 évre újból megválasztotta. A közgyűlést az Oroszlán szállodában lakoma követte, mely emelkedett hangulatban a késő délutáni órákig tartott. A takarékpénztár szelvényei Tövisen az intézetnél és Nagyenyeden a Kisegítő takarékpénztár részvénytársaságnál válthatók be.

— **Ismeretterjesztő előadás.** Az iparos önképzőkör vasárnap délután a város-háza gyűléstermében ismeretterjesztő összejövetelt tart. Váró Pál felolvas a szövetkezeti mozgalmakról. A kör nőikara énekel, Szabó Erzsike szaval, Benedek Esztike és Takács párjelenetet adnak elő. Végül a kör férfikara énekel.

— **Szövetkezeti gyűlés.** E hó 16-án, vasárnap délután tartotta a Nagyenyedi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet évi rendes közgyűlését. A gyűlés a sablonos formák között folyt le. Egyetlen érdekessége a közgyűlésnek az volt, hogy Fogarasi Albertet a szövetkezetnél eddig elfoglalt egyik jelentéktelen kisebb állásából szinte kibuktatták. — Csupán barátainak és egyes befolyásos érdekcsoport hathatós támogatásainak köszönhető, hogy ismét bejutott ellenőrnek. — A közbizalom különben nagyon ellene fordult a „titkos“ szavazásnál, ami a szavazatok arányánál is kitűnik. — Fogarasi 106, ellenfele 80 szavazatot kapott. — Különbben a közgyűlés előkészítésére még visszatérünk!

— **Szőlőbirtokos adója.** A pénzügyminiszter felmerült esetből folyólag elrendelte, hogy a szőlőbirtokos saját termésű borának elárúsítása után III. oszt. kereseti adót tartozik fizetni, ha az elárúsítást korcsmaszerűen üzi.

— **A madarak védelme.** Az emberi érzés mellett országos törvény is — szigorú büntetések terhe alatt — tiltja, hogy az énekes madarakat összefogdossák, melyek az emberre annyira ártalmatlan és káros temérdek férget, legyet szunyogot stb. elpusztítanak. Ezt a törvényt, fölteszszük, hogy rendőrségünk is ismeri. És mégis látunk suhanczokat, a kiknek a város szelein az a vasárnap délelőtti foglalkozásuk, hogy énekes madarakat fogdossanak. Sőt olyan suhanczokat is látunk, a kik benn a városban, talán a rend őreinek szeme láttára, kalitkában árúinak fogságba gyűjtött madarakat, Kérjük az illetékes hatóságok erélyes intézkedését.

— **Nagy aranytermelés.** A Rudai 12 apostol bányatársulat január havi aranytermelése 202 kg. 690 g. volt az előző havi 186 kg. 919 g.-mal szemben.

— **Balszerencse.** Déry Zoltán urnak balszerencseje van. A mikor őt vádolták panamával, a szerzőt: Aradi Viktor hírlapíró a bíróság felmentette. Most meg ő rágalmazott és őt itélik el. Elképzelhető az az alacsony, közönséges boszuálló szenvedély, ami most betölti őt és a koalíciós urakat.

— **A farsangi fánk 100 éves.** A konyhaművészet statisztikusai megállapították, hogy a farsangi fánk éppen 100 éves. 1812-ben Bécsben egy Katharina Platzer nevű nő sütötte az első fánkot a mostani gömbölyű alakjában. Azelőtt csak egymásba fűt hosszukas alakban ismerték.

— **Nyilvános elszámolás.** A Nagyenyedi Prot. Nők Szegényeket és Betegeket Segélyező Egyesülete javára f. évi február hó 4-ikén rendezett kabareestélyen a bevétel volt: a) jegyek árából 657 kor., b) felülfizetésekből 137 kor. 30 fill., összesen 794 kor. 30 fill., összes kiadás 433 kor. 83 fill., tiszta haszon 360 kor. 47 fill. Felülfizettek: özv. U. Kovács Józsefné 20 kor. Szász József 20 kor. Id. Zeyk Dániel, id. Zeyk Dánielné, dr. Nagy Albertné, Vinczenti Lajos, Vinczenti Miksa, dr. Winkler Albert 10—10 kor. Dr. Müller Jenő 8

MŰTRÁGYÁT (16% kálimsuperphosphat)
 allandóan aktáron tart **WINKLER JÁNOS, Nagyenyeden.**

kor., Dr. Dobozy Vilmos 6 kor. Molnár Gyula 4 kor. Málnási Károly, Králik Vilmos 3—3 kor. Horváth József, Kovács Endre, Schuller Viktor, Horváth Viktor, Fodor Károly 2—2 kor. Nagy Domokos, Milosevich József, Harmath János 1—1 kor. Fogarasi Gyula 30 fill., összesen 137 kor. 30 fill. Fogadják a szíves felülízetők egyesületünk halás köszönetét. Zayzon János pénztáros, Dóczy Ferenc ellenőr.

— Egy szemlésez rágalmazási pöre.

Erős Márton előbb nagyenyedi, utóbb vingárdi pénzügyi szemlést 1908-ban elbocsájtották a szolgálatból. Beadványában megrágalmazta Schul Vilmos p. ú. biztost és Bogdány Sándor főbiztost, majd a nagyenyedi pénzügyigazgatóság ellen intézett heves támadást. A budapesti törvényszék tárgyalta az ügyet és Erőst a rágalmazásért 210 koronára ítélte.

— **Inyzen könyv könyvtáraknak.** A „Kultura” című szépirodalmi folyóirat Sopronban lapunkra való hivatkozás és 20 fillér postaköltség beklüde ellenében minden jelentkező könyvtárnak szívesen küldi meg az országos feltűnést keltett „Almanach”-ját, valamint a kiadásában megjelent vagy bírálat czéljából hozzá beküldött könyveket oly nyilvános könyvtáraknak, melyek könyveiket ingyen bocsátják a közönség rendelkezésére. Kölesönkönyvtárak, melyek kölesönidijakat szednek, hiába jelentkeznek. Előnyben részesülnek ifjúsági, irodalmi és közművelődési egyesületek könyvtárai. Megkeresések ozimzenők Röttig Gusztáv és Fia czéghöz Sopronba.

KÖZGAZDASÁG.

A legalkalmasabb sétányfák.

A városok fejlődésével arányosan a beltelkek ára is emelkedik és evvel párhuzamban látjuk a régi, udvarokhoz kapcsolt házikerteket eltűnni, melyek helyét új építkezések foglalják el, hogy a folyton szaporodó lakosságnak hajlékot nyújthassanak; — evvel, szemben azonban az egyesekre eső légűr mindég csak csökken.

A friss levegőben való tartózkodás és az abban való mozgás a jövő nemzedék egészséges fejlődésének, továbbá a felnőttek egészsége ápolásának főfeltétele, és így érthetővé válik a városok gyarapodásával járó egészségügyi viszonyok rosszabbodása.

A kultura magas fokán álló államokban, mint Anglia, Francia- és Németországban már régebbi idők óta tapasztalható volt a törekvés, nagy városok közepén terjedelmes fákkal beültetett tereket létesíteni, mely terek friss, üde levegő tartályaiként szolgálják a közegészségügyet. A legújabb városszabályozási tervek kidolgozásánál nem csak ily terek létesítésére fordítanak fokozott gondot, hanem magukat az uttesteket a rendesen sokkal szélesebbre mértézik azon czélból, hogy azok mentén hely kínálkozzék fasorok ültetéséhez, miáltal a mindinkább apadó természetes növényzetet helyettesítsék. Ezen törekvés oda irányul, hogy azon városi lakosok részére is álljanak rendelkezésre üde levegőjű helyek, kiknek nem áll módjukban szórakozást a szabad természetben keresni.

Egy városban a tartózkodás annál kellemesebbé és vonzóbbá válik, minél több parkirozott helyet látunk abban és minél több közút, utca van szemet gyönyörködtető fákkal szegélyezve.

Hogy azonban ily ültetvények a czélnak tényleg megfeleljenek, a szemnek tetszetősek legyenek és a város díszére váljanak, azok

létesítésénél a legalkalmasabb fánemek kiválasztására különös gondot fordítani elmulasztanunk nem szabad, e mellett a talaj elhelyezést is szem előtt kell tartanunk. Évekkel ezelőtt, midőn a facsometék beszerzését illetően a legközelebbi erdőre voltunk utalva, nem kevés gondot okozhatott a talaj talajfajták válogatása és épen ezen körülménynek tudható be, hogy nagyüzemi faiskolák oly sétányfacsometék nevelését tűzték ki maguknak feladatuk, melyek a kívánalmaknak teljes mértékben megfelelnek. Ma már igen sok oly kiváló sétányfánemekkel rendelkezünk, hogy bármely körülményhez alkalmas faj megválasztása nehézségekbe nem ütközhetik.

Következőkben a legjobbnak bizonyult sétányfák fajjellegeit és alkalmazhatóságát óhajtjuk röviden tárgyalni, hogy az érdeklődőkkel különböző fekvésekbe és helyekre alkalmas fákat megismertessük.

Gömbakácok: Az akácok az összes fajok között a legigénytelenebbek. Nevelés és válogatás által sikerült többek között egy oly fajta találni, mely a fajta törzsjellegét megtartva különösen szép koronaképzésével tűnik ki, és ez a gömbakác. Ezek válfajai közül különösen a Besson-féle gömbakác (Robinia Bessoniana) igen értékes, mivel a közönséges akác gyökérnyakába ojtva igen szép egyenes törzseket és közepnyag teljesen szabályos gömbalaku koronákat képez. A Robinia Bessoniana lombzatát sem kártékony rovarok, sem pedig gombabetegségek nem bántják; ugyisintén füst, por és nap heve ellen is érzéketlen, minek következtében a fák szép sűrű világoszöld levéldiszkákat a késő ősziig megtartják. Az illatos virágok e válfajnál is május havában nagy számban jelentkeznek, épen mint a közönséges akácznál. Mivel a Besson-féle akác csekély gondozás mellett is szinte biztosan megered, a kövezetet jól tűri, továbbá mivel csak kis terjedelmű szabályos koronákat képez, szűk utak szegélyezésére különösen alkalmas, hol egyenlő fejlődésű egyöntetű fasort óhajtunk elérni.

A közönséges gömbakác (Robinia inermis) nem képez törzset, minek következtében közönséges akácra korona magasságba ojtják; a Robinia inermis a fenti fajtánál kisebb, finom ágazatu sűrű koronákat képez és így különösen szűk utcákban alkalmazhatjuk. Egyebekben tulajdonságai megegyeznek a Besson gömbakácjával azon különbséggel, hogy nem virágzik. Itt különösen kiemeljük, hogy gömbakácokat legfeljebb az első két három évben szabad metszeni, hogy ez által megfelelő sűrű koronákat kapjanak, későbbben csak igen ritkán szükség esik egy-egy a gömbalakkból kinövő ágat kurtítani, egyebekben ezen fajta metszeni nem szabad. Így magukra hagyott fák fejlődnek csak ki teljes szépségükre, és nem is szenvednek annyira szél és hónyomástól, mint az állandó visszametszés által fiatal törékeny hajtások képzésére kényszerített fák.

Szil (Ulmus). Szélesebb utak és nagyobb terek szegélyezésére különösen alkalmasak a nagylevelű szilfák (Ulmus vegeta). Bármely talajban biztosan megerednek, kövezet utakon is igen jól tenyésznek és terjedelmes árnyékot vető széles gúlaalaku koronával bíró fákat képeznek.

A szilfák ágai és hajtásai igen szívósak, minek következtében sem szélről sem hónyomástól nem szenvednek. A lombzat eleven zöld színű, betegségektől mentes és erős fagyok beálltaig a fákön marad. Ezen fajtat erőteljes és gyors növése, továbbá a fagy-

ellentállóképessége legkedveltebb sétányfáink egyikévé teszi.

Ugyancsak széles utak és nagy terek beültetésére alkalmas az amerikai szil (Ulmus americana). E fajta nagy széles koronákat képez, lombzata sötétzöld, mely szintén késő ősziig a fákön marad.

Van egy szilfa-fajta még, mely gömbalaku koronákat képez (Ulmus umbrakulifera). ez ugyanoly körülmények között alkalmazható, mint a gömbakác. Mivel azonban szilfafajta több talajnedvességet bír el mint a gömbakác, nedves fekvésekbe az akácokkal szemben előnyben részesítendő. A faiskolákban nevelt szineslevelű szilfák már csak mint díszfák jöhetnek tekintetbe.

Hársfák (Tilia). A hársfák tagadhatatlan a legelőkelőbb és legszebb sétányfáink közé tartoznak. Még kis udvarokon is mint árnyékot vető fát legszívesebben ültetik. Nemcsak a szép dus lombzat, hanem az illatozó dus virágzása teszi a legkedveltebbé. Az igaz, hogy a hársfák kissé nagyobb igényeket támasztanak úgy talajt mint fekvést illetően, miért is csak ott alkalmazzuk, ahol a talaj jobb minőségű és hol a helyviszonyok megengedik azt, hogy a fa körül egy meglehetősen nagy kört kövezet nélkül hagyjunk. Mivel az összes hársfajok idővel nagy terjedelmes koronákat képeznek, csak széles utak és nagy terek szegélyezésére alkalmasak, hol akadálytalanul fejlődhetnek ki teljes szépségükre.

(Folyt. köv.)

Villaszerü kényelmes lakás a Tövis-utcában azonnal kiadó.

Értekezni lehet a Schuller gyógyszerárban. 59 1—3

Elismert legjobb gyártmányok

Lingner György
nagyenyedi szövőgyárából
előírt gyári áron kaphatók:

a gyári raktárban Szentkirály-utca 106. sz.,
Ifj. Mészáros János és Társánál Főtér
és a Fogyasztási szövetkezetben

Balla Béla húszletében

teljesen hizott sertések
szalonájára és hája 1.80 filléért kapható,
nagyobb vételnél árkedvezmény.

24 8—

4692—1812. tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbírósg mint telegkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy Nemes Gábor végrehajtónak Mihó János balázsfalvi lakos végrehajtást szenvedő elleni 26 korona 56 fillér s járuléka iránti végrehajtási ügyében, valamint a 213. sz. tjkv-re vonatkozólag esatlaszkotattott Pátria takarékpénztár r. t. javára 153 kor. tőke és jár., Lengyel Jakab javára 26 kor. s jár., Mihó János végrehajtást szenvedőnek a oszfudi 156. sz. tjkvben A + 15. rsz. 1108/1. hrsz. a. szőlőből 2/3-rész jutalékára 5 kor. 32 fill., a 16. rsz. 1205. hrsz. a. szőlőből 2/3-ad rész jutalékára 18 kor. 66 fill., a 213. sz. tjkvben A + 16. rsz. 937. hrsz. szántójára 44 kor., a 17. sorsz. 940. a. hrsz. szántójára 4 kor., a 19. rsz. 1206/1. hrsz. a. szőlőjére 104 kor., a 20. rsz. 1206/2. hrsz. a. szőlőjére 34 kor., a 21. rsz. 1206/7. hrsz. szőlőjére 58 kor., a 22. rsz. 1206/8. hrsz. szőlőjére 46 kor., a 23. rsz. 1206/9. hrsz. 46 kor., 24. rsz. 1206/10. hrsz. a. szőlőjére 112 kor., a 25. sorsz. 1206/11. hrsz. a. szőlőjére 38 kor., a 26. sorsz. 1206/12. hrsz. szőlőjére 54 kor., a 27. rsz. 1206/13. hrsz. szőlőjére 54 kor., a 28. sorsz. 1206/14. hrsz. szőlőjére 28 kor., a 29. rsz. 1206/18. hrsz. szőlőjére 46 kor., a 30. rsz. 1206/19. hrsz. szőlőjére 78 kor., 31. rsz. 1206/20. hrsz. szőlőjére 80 kor., a 32. rsz. 1206/21. hrsz. szőlőjére 80 kor., a 33. rsz. 1206/28. hrsz. a. szőlőjére 18 kor., a 34. rsz. 1206/28. hrsz. a. szőlőjére 86 kor., a 36. rsz. 1206/3. 1206/4. hrsz. szőlőjére 54 kor., a 37. rsz. 1206/5. hrsz. a. szőlőjére 28 kor., a 38. rsz. 1206/6. hrsz. szőlőjére 28 kor., a 39. rsz. 1206/15. hrsz. szőlőjére 28 kor., a 40. rsz. 1206/6. hrsz. a. szőlőjére 54 kor., a 41. rsz. 1206/17. hrsz. a. szőlőjére 48 kor., a 42. rsz. 1206/22. hrsz. a. szőlőjére 18 kor., a 43. rsz. 1206/24. hrsz. a. szőlőjére 18 kor., a 44. rsz. 1206/25. hrsz. a. szőlőjére 18 kor., a 45. rsz. 1206/26. hrsz. a. szőlőjére 18 kor., a 46. rsz. 1206/27. hrsz. a. szőlőjére 18 kor., a 345. sz. tjkvben A + 1. rsz. 1107/1. hrsz. a. szőlőből 2/3-ad rész jutalékára 9 kor. 32 fill. végrehajtást szenvedő által Rakszí Todornak eladott a 268. sz. tjkvben A + 1. sorsz. a. 1172 hrsz. szőlőjére 62 kor., összesen 1235 kor. 30 fillérben megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1913. márczius 7. napjának délelőtt 10 órájkor alólított telegkönyvi hatóság irodájában tartandó nyilvános árverésen a

megállapított kikiáltási ár felén illetve kétharmadán alól nem fognak eladatni.

Az, a ki a kikiáltási árán magasabb ígérlet tett és többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ugy ígérte figyelmen kívül marad és az árverésen, mely azonnal folytatandó, több részt nem v. let.

Árverezni szándékozik a kir. kinostár kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz csak a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alólított telegkönyvi hatóságnal és Oszfud község házában megtekinthetők.

A kir. járásbírósg mint telegkönyvi hatóságól.
Balázsfalva, 1912. évi december hó 18. napján.

Bauer Zsigmond, s. k.
kir. j. b. jegyző.

A kiadmány hitelül:
Gidófalvy Pál,
kir. tkvvezető.

57 1-1

5588—1912. tkvi. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság közhíré teszi, hogy dr. Garda Kálmán ügyvéd nagyenyedi lakos végrehajtónak, — Jonás Juon I. Vasília urházi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 37 kor. 10 fill. tőke hátralék és ezuttal megállapított 16 kor. és a még felfemerülő költségek, valamint osatlaszkottnak kimondott a Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztárnak 1780 kor. — Vasinka Juonnak 897 kor. 22 fill. — Gligor Todor a Szimioné és Gligor Stefánnak 44 kor. 50 fill. — Lázár Juon I. Márknak 100 kor. tőke s jár. iránti követeléseinek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbírósg kerületében levő urházi 1. sz. tjkvben A + 3, 6, 9, 12, 16—19. rsz. alatt foglalt ingatlanokból

B. 14, 16, 22. slatti Juonás Juont (Jánost) megjelölt 2/3-od rész jutalékára, még pedig a 3. rsz. 1221/2. hrsz. alatt 92 kor., — a 6. rsz. 2509b, 2210a, 2210b. hrsz. alatt 42 kor., — a 9. rsz. 4547. hrsz. alatt 15 kor., — a 12. rsz. 4764. hrsz. alatt 56 kor., — a 16. rsz. 1258 2/1, 1249 1, 1277/1. hrsz. alatt 29 kor., — a 17. rsz. 4711/2. hrsz. alatt 19 kor., — a 18. rsz. 4729/2, 4730/2. hrsz. alatt 37 kor., — a 19. rsz. 4788/1. hrsz. alatt 10 kor., — a 202. sz. tjkvben A + 2, 3. rsz. alatt foglalt ingatlanból Juonás Juont B. 1. slatt megjelölt 2/3-od rész jutalékára, még pedig a 2. rsz. 4267. hrsz. 9 kor., — a 3. rsz. 4416. hrsz. alatt 1 kor., — az 531. sz. tjkvben A + 1. rsz. 963/2, 964/2, 965/2, 966/2, 967/2, 968/2, 969/2, 970/2. hrsz. alatt foglalt ingatlanból B. 4. slatti Juonás Juont megjelölt 2/3-od rész jutalékára 3631 kor., — és az 568. sz. tjkvben A + 1. rsz. 1246/1, 1247/1. hrsz. alatt foglalt Juonás Juon tulajdonul felvett ingatlanra 24 kor., — összesen 3965 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fentebb megjelölt ingatlanok az 1913. márczius hó 8-ik napjának délelőtt 10 órájkor Urháza község házában megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülirt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adtnak.

2. Az árverezni szándékozik az 1908. évi XLI. t. cz. 21. §-ában említettek kivételével tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §. szerinti óvadékpapírokban bíróságnal történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t. cz. 25. §-a értelmében fog folytattni.

A kir. járásbírósg mint telegkönyvi hatóság.

Nagyenyeden, 1912. évi október hó 25-én.

Dr. Bottlik István,
kir. j. bíró.

A kiadmány hitelül:

Kaba János tkvvezető,

54 1-1

Hirdessünk a Közérdekben.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R. T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke 600.000 korona.	Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire. Vásárol és elad értékpapírokat. Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett. Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olesó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Kugler és Társai

Brassóban.

Itt helyben kapható Klemm Pál céggnél Szentkirály-utca 128.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírnagyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.